НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Нийслэлийн Баянгол дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: НТАГ-2024/321/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Улаанбаатар хот

2024 он

Санхүү-нийцлийн аудитын хэлтсийн дарга, аудитын менежер Х.Түвшинбаяр
Утас: 327734 Цахим хаяг: tuvshinbayarkh@audit.gov.mn

Аудитын менежер Я.Алтанцэцэг
Утас: 325093 Цахим хаяг: altantsetsegya@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: М.Ундармаа
Утас: 325093 Цахим хаяг: undarmaam@audit.gov.mn

Аудитор: Л.Энх-Амгалан
Утас: 325093 Цахим хаяг:enkhamgalanl@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024. 02. 23 № 330

танай ______________-ны №______________-т

НИЙСЛЭЛИЙН БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА БӨГӨӨД АЖЛЫН АЛБАНЫ ДАРГА, ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ А.ДАВААЖАРГАЛ ТАНАА

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Нийслэлийн Баянгол дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Нийслэлийн Баянгол дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

D:\Desktop\2024\Word\Явсан бичиг\2024.02.23.BGD.ITH.docx

002022054

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 51 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 92.1 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан болно. Ингэхэд материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй тул аудит хийсэн санхүүгийн тайланд залруулга хийх шаардлагагүй гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшний боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

D:\Desktop\2024\Word\Ирсэн бичиг\2024.02.23.BGD.ITH.docx

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**52,281,729.80**	**45,149,242.40**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	52,281,729.80	45,149,242.40
354	**Хангамжийн материал**	52,281,729.80	45,149,242.40
35410	Бичиг хэргийн материал	1,280,289.80	2,260,029.40
35420	Аж ахуйн материал	-	13,067.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,896,000.00	2,290,000.00
35460	Хүнсний материал	-	340,700.00
35470	Бусад хангамжийн материал	45,105,440.00	40,245,446.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**3,429,621,907.75**	**3,219,239,028.97**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	3,429,621,907.75	3,219,239,028.97
392	**Биет хөрөнгө**	3,415,621,773.91	3,210,780,162.25
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,490,104,345.00	3,490,104,345.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(443,269,796.88)	(501,438,202.68)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	129,300,000.00	129,300,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(57,866,666.80)	(96,476,666.80)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	326,673,009.50	309,731,135.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(138,861,996.54)	(208,985,648.69)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	173,320,353.00	173,780,053.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(65,404,556.99)	(86,724,436.74)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,750,000.00	2,750,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,122,916.38)	(1,260,416.34)
393	**Биет бус хөрөнгө**	14,000,133.84	8,458,866.72
39301	Программ хангамж	19,835,334.00	19,835,334.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,835,200.16)	(11,376,467.28)
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**3,481,903,637.55**	**3,264,388,271.37**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**3,481,903,637.55**	**3,264,388,271.37**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	3,481,903,637.55	3,264,388,271.37
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	114,362,379.00	114,362,379.00
51101	Өмч: - төрийн	114,362,379.00	114,362,379.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	3,367,541,258.55	3,150,025,892.37
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,367,541,258.55	3,367,541,258.55
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(217,515,366.18)
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**3,481,903,637.55**	**3,264,388,271.37**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**4,381,303,800.00**	**4,160,103,472.78**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,652,500.00**	**-**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,652,500.00	-
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,652,500.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,652,500.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**4,379,651,300.00**	**4,160,103,472.78**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,457,798,000.00	1,181,500,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,457,500,000.00	1,181,500,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	298,000.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	2,921,853,300.00	2,978,603,472.78
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,921,853,300.00	2,978,603,472.78
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**4,510,236,773.55**	**4,370,799,810.77**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,510,236,773.55**	**4,370,799,810.77**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,869,005,408.49	4,306,769,675.77
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,217,354,040.72	1,158,284,955.82
210101	Үндсэн цалин	649,208,916.16	720,328,915.59
210102	Нэмэгдэл	98,959,123.00	138,077,227.39
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	111,162,789.00	174,018,000.00
210104	Урамшуулал	318,069,980.56	94,835,812.84
210105	Гэрээт ажлын хөлс	39,953,232.00	31,025,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	153,716,387.48	139,761,426.71
210201	Тэтгэврийн даатгал	106,610,869.94	97,141,232.45
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,526,041.01	11,428,380.33
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,711,712.37	8,874,304.35
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,820,018.86	2,028,864.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	23,047,745.30	20,288,644.98
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	30,921,240.20	40,212,786.55
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,406,624.33	14,360,061.40
210302	Түлш, халаалт	14,867,929.87	19,908,649.15
210303	Цэвэр, бохир ус	4,646,686.00	5,944,076.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	48,664,732.34	26,604,742.40
210401	Бичиг хэрэг	8,033,860.00	5,194,290.40
210402	Тээвэр, шатахуун	8,106,000.00	6,606,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	10,274,382.34	10,851,219.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,241,490.00	3,953,233.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	17,009,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	19,902,339.43	39,622,774.00

210604	Урсгал засвар	19,518,769.43	39,622,774.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	60,318,818.00	127,395,290.00
210701	Гадаад албан томилолт	50,060,418.00	118,683,290.00
210702	Дотоод албан томилолт	420,000.00	2,124,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	9,838,400.00	6,588,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	59,557,652.00	30,610,655.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	58,355,000.00	29,044,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	410,400.00	321,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	374,252.00	69,200.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99,000.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	319,000.00	1,099,155.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,278,570,198.32	2,744,277,045.29
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,108,395,184.77	2,513,252,994.70
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,975,120.00	19,964,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	155,199,893.55	211,059,550.59
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	641,231,365.06	64,030,135.00
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	19,500,000.00	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	19,500,000.00	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	494,497,660.00	64,030,135.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	494,497,660.00	64,030,135.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	127,233,705.06	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	127,233,705.06	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(128,932,973.55)**	**(210,696,337.99)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	15,294,307.68	6,819,028.19
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	15,294,307.68	6,819,028.19
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(15,294,307.68)	(6,819,028.19)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(144,227,281.23)**	**(217,515,366.18)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**4,381,303,800.00**	**4,160,103,472.78**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,652,500.00**	**-**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,652,500.00	-
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	1,652,500.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,652,500.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**4,379,651,300.00**	**4,160,103,472.78**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,457,798,000.00	1,181,500,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны	1,457,500,000.00	1,181,500,000.00

	төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	298,000.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	2,921,853,300.00	2,978,603,472.78
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,921,853,300.00	2,978,603,472.78
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**4,345,888,900.00**	**4,152,607,772.78**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,345,888,900.00**	**4,152,607,772.78**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,704,657,534.94**	**4,088,577,637.78**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,217,354,040.72	1,158,284,955.82
210101	Үндсэн цалин	649,208,916.16	720,328,915.59
210102	Нэмэгдэл	98,959,123.00	138,077,227.39
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	111,162,789.00	174,018,000.00
210104	Урамшуулал	318,069,980.56	94,835,812.84
210105	Гэрээт ажлын хөлс	39,953,232.00	31,025,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	153,716,387.48	139,761,426.71
210201	Тэтгэврийн даатгал	106,610,869.94	97,141,232.45
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,526,041.01	11,428,380.33
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,711,712.37	8,874,304.35
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,820,018.86	2,028,864.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	23,047,745.30	20,288,644.98
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	30,921,240.20	40,212,786.55
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,406,624.33	14,360,061.40
210302	Түлш, халаалт	14,867,929.87	19,908,649.15
210303	Цэвэр, бохир ус	4,646,686.00	5,944,076.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	28,653,112.34	22,594,749.00
210401	Бичиг хэрэг	7,784,980.00	4,835,530.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,000,000.00	3,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	10,274,382.34	10,851,219.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,593,750.00	3,908,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	20,955,039.43	40,037,880.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	733,570.00	242,000.00
210604	Урсгал засвар	20,221,469.43	39,795,880.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	60,318,818.00	127,395,290.00
210701	Гадаад албан томилолт	50,060,418.00	118,683,290.00
210702	Дотоод албан томилолт	420,000.00	2,124,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	9,838,400.00	6,588,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	59,557,652.00	30,610,655.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	58,355,000.00	29,044,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	410,400.00	321,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	374,252.00	69,200.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99,000.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	319,000.00	1,099,155.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,133,181,244.77	2,529,679,894.70
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,118,206,124.77	2,509,715,394.70
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,975,120.00	19,964,500.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**641,231,365.06**	**64,030,135.00**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	19,500,000.00	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	19,500,000.00	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	494,497,660.00	64,030,135.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	494,497,660.00	64,030,135.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	127,233,705.06	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	127,233,705.06	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**35,414,900.00**	**7,495,700.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**35,414,900.00**	**7,495,700.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**35,414,900.00**	**7,495,700.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	35,414,900.00	7,495,700.00
223001	Бусад хөрөнгө	35,414,900.00	7,495,700.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(35,414,900.00)**	**(7,495,700.00)**
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	114,362,379.00	-	3,367,541,258.55	3,481,903,637.55
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**114,362,379.00**	**-**	**3,367,541,258.55**	3,481,903,637.55
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(13,501,139.73)	(13,501,139.73)
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**114,362,379.00**	**-**	**3,354,040,118.82**	3,468,402,497.82

D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**114,362,379.00**	**-**	**3,354,040,118.82**	3,468,402,497.82
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**114,362,379.00**	**-**	**3,354,040,118.82**	3,468,402,497.82
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(217,515,366.18)	(217,515,366.18)
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**114,362,379.00**	**-**	**3,136,524,752.64**	3,250,887,131.64

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Тоо	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	3,468,058,900.00	2,978,603,472.78	(489,455,427.22)	85.9
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	3,468,058,900.00	2,978,603,472.78	(489,455,427.22)	85.9
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,393,558,900.00	2,914,573,337.78	(478,985,562.22)	85.9
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,213,010,100.00	1,158,284,955.82	(54,725,144.18)	95.5
210101	Үндсэн цалин	714,415,500.00	720,328,915.59	5,913,415.59	100.8
210102	Нэмэгдэл	188,925,200.00	138,077,227.39	(50,847,972.61)	73.1
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	182,704,000.00	174,018,000.00	(8,686,000.00)	95.2
210104	Урамшуулал	95,255,400.00	94,835,812.84	(419,587.16)	99.6
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,710,000.00	31,025,000.00	(685,000.00)	97.8
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	167,590,500.00	139,761,426.71	(27,829,073.29)	83.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	119,070,100.00	97,141,232.45	(21,928,867.55)	81.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,130,100.00	11,428,380.33	(701,719.67)	94.2
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,704,100.00	8,874,304.35	(829,795.65)	91.4
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,426,000.00	2,028,864.60	(397,135.40)	83.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,260,200.00	20,288,644.98	(3,971,555.02)	83.6
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	42,088,100.00	40,212,786.55	(1,875,313.45)	95.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,300,000.00	14,360,061.40	(1,939,938.60)	88.1
210302	Түлш, халаалт	18,988,100.00	19,908,649.15	920,549.15	104.8
210303	Цэвэр, бохир ус	6,800,000.00	5,944,076.00	(855,924.00)	87.4
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	30,047,800.00	22,594,749.00	(7,453,051.00)	75.2
210401	Бичиг хэрэг	5,700,000.00	4,835,530.00	(864,470.00)	84.8
210402	Тээвэр, шатахуун	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,518,000.00	10,851,219.00	(2,666,781.00)	80.3

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,829,800.00	3,908,000.00	(3,921,800.00)	49.9
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	53,260,000.00	47,533,580.00	(5,726,420.00)	89.2
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,000,000.00	7,278,000.00	(5,722,000.00)	56.0
210604	Урсгал засвар	40,260,000.00	40,255,580.00	(4,420.00)	100.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	134,000,000.00	127,395,290.00	(6,604,710.00)	95.1
210701	Гадаад албан томилолт	125,288,000.00	118,683,290.00	(6,604,710.00)	94.7
210702	Дотоод албан томилолт	2,124,000.00	2,124,000.00	-	100.0
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	6,588,000.00	6,588,000.00	-	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	39,137,400.00	3,610,655.00	(35,526,745.00)	9.2
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	34,000,000.00	2,044,000.00	(31,956,000.00)	6.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,642,000.00	321,300.00	(1,320,700.00)	19.6
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	450,400.00	69,200.00	(381,200.00)	15.4
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,000.00	77,000.00	(43,000.00)	64.2
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,925,000.00	1,099,155.00	(1,825,845.00)	37.6
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,714,425,000.00	1,375,179,894.70	(339,245,105.30)	80.2
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,694,425,000.00	1,355,215,394.70	(339,209,605.30)	80.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,000,000.00	19,964,500.00	(35,500.00)	99.8
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	74,500,000.00	64,030,135.00	(10,469,865.00)	85.9
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	74,500,000.00	64,030,135.00	(10,469,865.00)	85.9
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	74,500,000.00	64,030,135.00	(10,469,865.00)	85.9
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,468,058,900.00	2,978,603,472.78	(489,455,427.22)	85.9
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	3,468,058,900.00	2,978,603,472.78	(489,455,427.22)	85.9
132001	Орон нутгийн төсвөөс	3,468,058,900.00	2,978,603,472.78	(489,455,427.22)	85.9
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	61	53	(8)	86.9
620001	Удирдах ажилтан	5	5	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	46	40	(6.)	87.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	6	5.	(1.)	83.3
620004	Гэрээт ажилтан	4	3	(1)	75.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,181,500,000.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,181,500,000.00**

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,181,500,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	27,000,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,000,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,154,500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,154,500,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	1,181,500,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,181,500,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,181,500,000.00

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тус байгууллага нь байр ашиглалттай холбоотой цахилгаан, дулааны зардлаас 1,875.3 мянга, бичиг хэргийн зардлаас 2,685.0 мянган төгрөгийг тус тус хэмнэж нийт 4,560.3 мянган төгрөгийн хэмнэлт бий болгожээ. Энэ нь ашиглалтын зардал болон бичиг хэргийн зардлыг хэмнэх талаар арга хэмжээ авч ажилласны үр дүнтэй холбоотой байна.

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлд заасан эрх, үүргийн хүрээнд холбогдох үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж ажиллахтай холбогдолгүй сургалт, байрны түрээс, сургагч багшийн хөлс зэрэгт 494,944.4 мянган төгрөгийг зарцуулсан, нэр бүхий 15 төлөөлөгч нарт гадаад албан томилолтод 65,485.0 мянган төгрөгийн зардал гаргасан нь Төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа, тэдгээрийг чадавхжуулах арга хэмжээний зардалтай давхардуулж зарцуулсан байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 ”энгийн хялбар, чанга хатуу байх”; 4.1.3 “үр ашигтай байх”; 12 дугаар зүйлийн 12.1.4 "хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах"; заалтуудыг зөрчсөн байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>: Зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага өглөө.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд заасан хангамж болон үйл ажиллагаанд тавих хязгаарлалт, хэмнэлтийн горимыг мөрдөж ажилласан эсэхийг судалгаанаас харахад дэд дарга, орлогч дарга, зөвлөх албан тушаалын орон тоогүй, 2,290.0 мянган төгрөгийн шатахуун худалдаж авч нөөцөлсөн, тээврийн хэрэгслүүдийн улсын дугаарыг цэнхэр дэвсгэрээр солиогүй байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1.6. ”нөөцлөх шаардлагатай бараа, материалыг үр ашиггүй удаан хадгалах, шаардлагагүйгээр их хэмжээгээр бараа, материал бэлтгэх, нөөцлөх”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой зарим арга хэмжээний тухай баталсан ЗГ-ын 2022 оны 204 дүгээр тогтоолын 6."Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй бүх төрлийн автомашинд тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар олгох" заалттай тус тус нийцэхгүй байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>: Хэрэгцээнээс илүү их хэмжээгээр худалдан авалт хийж нөөц үүсгэхгүй байх, үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа суудлын авто машинуудын улсын дугаарыг цэнхэр дэвгэрээр сольж ашиглах хүсэлтийг холбогдох байгууллагад гаргаж шийдвэрлүүлэх зөвлөмж өглөө.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 196,090.9 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснийг аудитын явцад залруулсан.

Залруулсан алдаа:

- Бараа материалын тодруулгын орлогыг 189,535.4 мянган төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн. Энэ нь УСНББОУС-20 холбоотой талуудын тодруулга, УСНББОУС-24 төсвийн мэдээллийн толилуулга болон санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт”, “толилуулга” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.
- Данснаас хассан хөрөнгийн үлдэх өртгийг 401.0 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн байна. Энэ нь УСНББОУС-20 холбоотой талуудын тодруулга, УСНББОУС-24 төсвийн мэдээллийн толилуулга болон санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт”, “толилуулга” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.
- Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд зардлыг 6,154.5 мянган төгрөгөөр илүү бүртгэсэн байна. Энэ нь УСНББОУС-20 холбоотой талуудын тодруулга, УСНББОУС-24 төсвийн мэдээллийн толилуулга болон санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт”, “толилуулга” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 72,610.2 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрсэнд 48,610.2 мянган төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 24,000.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Албан шаардлага

- Шүүхийн шийдвэрийг үндэслэн ажил олгогчийн буруутай шийдвэрийн улмаас ажлаас халагдсаны 48,610.2 мянган төгрөгийн нөхөн олговрыг байгууллагын төсвөөс олгосон. Энэ нь Захиргааны ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1 “Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5-д заасны дагуу гэм буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлнэ”, 103.2 “Энэ хуулийн 103.1-д заасан гэм буруутай албан тушаалтнаар хохирлыг төлүүлэх үүргийг тухайн захиргааны байгууллагын дээд шатны байгууллагын дотоод аудитын нэгж хариуцна” заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгсөн.

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Нийт зардлын данстай холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт: Төлөөлөгчдийн чадавхжуулах арга хэмжээний зардлын 24000.0 мянган төгрөгийг Мөнх ундрах булаг ХХК руу шилжүүлснийг тус компанийн тусгай зөвшөөрөлтэй тулгахад сургалт явуулах эрх, үйл ажиллагааны чиглэлгүй байгаа нь төсвийг хяналтгүй зарцуулах үр дагаврыг бий болгож байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5 “Хариуцлагатай байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах; 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7.Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно.заалтуудыг зөрчсөн.

Өгсөн зөвлөмж: Анхан шатны баримтыг үндэслэн ажил гүйлгээг бүртгэж, төсөв зарцуулж байх.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс Залруулсан		Үүнээс Залруулаагүй		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бараа материалын тодруулгын орлогыг нэр данс зөрүү, илүү илэрхийлсэн	1	189,535.4			1	189,534.4	1	189,535.4				
Данснаас хассан хөрөнгийн үлдэх өртгийг дутуу илэрхийлсэн	1	401.0			1	401.0	1	401.0				
Нэр данс зөрүү илэрхийлж бүртгэсэн	1	6,154.5			1	6,154.5		6,154.5				

Дүн	**3**	**196,090.9**	**-**	**-**	**3**	**196,090.9**	**3**	**196,090.9**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Үндэслэлгүй халагдаж ажилгүй байсан цалингийн төлбөрийг төлж цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардлаар бүртгэсэн.	1	48,610.2			1	48.610.2						
Төлөөлөгчдийн (8) чадавхжуулах арга хэмжээний зардлын үйл ажиллагааны чиглэлгүй ХХК-аар гүйцэтгүүлсэн	1	24,000.0					1	24,000.0				
Дүн	**2**	**72,610.2**			**1**	**48,610.2**	**1**	**24,000.0**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Төлөөлөгчид ажиллагааг хэрэгжүүлж ажиллахтай холбогдолгүй зүйлд төсөв зарцуулж үр	1	494,944.4			1	494,944.4		

ашиггүй зардал болсон								
Төлөөлөгч нарт гадаад албан томилолтод 65,485.0 мянган төгрөгийн зардал гаргасан	1	65,485.0			1	65,485.0		
Төсвийн хөрөнгөөр их хэмжээний шатахууныг худалдан авч нөөцөлсөн.	1	2,290.0					1	2,290.0
Суудлын авто машинууд нь улсын дугаарыг цэнхэр дэвсгэрээр солиогүй	1	0					1	0
Нийт дүн	**4**	**562,719.4**			**2**	**560,429.4**	**2**	**2,290.0**